

Tájékoztató
szakdolgozati értékű portfólió készítéséről
a gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés keretében

A gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés keretében – jogszabályi előírások alapján¹ – min. 10 kredit értékben kötelező a szakdolgozat készítése. A gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés keretében szakdolgozati munkának a pedagógusok előmeneteli rendszere szerinti portfólió összeállítását, a szakdolgozat védeése alatt pedig a portfólió védését kell érteni.²

A 2018/19. tanévtől kezdődően – a képzésre a 2018/19. tanévben 1. évfolyamra beiratkozott hallgatók körében történő bevezetéssel – a gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés keretében **a követelmény a pedagógus életpályamodell szerinti portfólió készítése.**

A pedagógusok előmeneteli rendszerében a különböző fokozatok (Gyakornok, Pedagógus I. és II., Mesterpedagógus és Kutatótanár) közötti átmenet egyik feltétele a pedagógus szakvizsga megéléte. Másfelől a fokozatok közötti előmenetel a minősítővizsga és a minősítési eljárás keretében – a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013.(VIII.30.) Korm. rendeletben foglaltak alapján - portfólió összeállításával, adott felületen történő feltöltésével és annak megvédésével történik. Az idézett Korm. rendelet 1/A. § 4. pontja alapján a portfólió „olyan dokumentumgyűjtemény, amely alapján végigkísérhető a pedagógus szakmai útja, szakmai tevékenysége, ezzel összefüggésben felmerülő nehézségei, sikerei, a pedagóguskompetenciák fejlődése, egyrészt a tények tükrében, másrészt az önértékelés alapján.”

A PORTFÓLIÓ SZAKMAI TARTALMÁRÓL

A gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés hallgatója tekintetében a portfólió készítésének követelményeit – az oktatási kormányzat által kiadott, mindenkor aktuális szabályozásra tekintettel – egyénileg kell megállapítani az alábbi alapelvek figyelembe vételével:

- a hallgató a gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzésre történő beiratkozásának napján érvényes, pedagógus életpályamodell szerinti besorolását követő besorolási szintre előírt követelményrendszer teljesítését kell alapnak tekinteni:
 - a gyakornoki besorolású (gyógy)pedagógus esetében a pedagógus I. minősítő vizsgához előírt követelményrendszer,
 - a Pedagógus I. besorolású (gyógy)pedagógus esetében a pedagógus II. minősítő eljárásához előírt követelményrendszer,
 - a Pedagógus II. besorolású (gyógy)pedagógus esetében a hallgató választása szerint a mesterpedagógus vagy a kutató tanár minősítő eljárásához előírt követelményrendszer;

¹ a szakirányú továbbképzés szervezésének általános feltételeiről szóló 10/2006.(IX.25.) OKM rendelet 6.§ (8) „Pedagógus szakvizsgává kizárólag olyan szakirányú továbbképzés minősíthető, melynek képzési ideje 4 félév, a képzés során megszerzendő kreditek száma 120, melyből 10 kreditet a szakdolgozat teljesítésével lehet megszerezni.”

² A szakdolgozat védeése a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 50.§ (4) bekezdése alapján a záróvizsga része.

- arra a munkakörre előírt követelményrendszert kell alapnak tekinteni, amilyen munkakörben a hallgató a gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzésre történő beiratkozásának napján dolgozott az alábbi szerint:
 - köznevelési intézményben történő munkavégzés esetén a pedagógus munkakörre előírt követelményrendszer,
 - pedagógiai szakszolgálatnál (ide értve a fejlesztő nevelést, a konduktív pedagógiai ellátást, a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozást, illetve a szakértői bizottsági vélemény alapján végzett logopédiai ellátás) történő munkavégzés esetén a vonatkozó követelményrendszer,
 - pedagógiai szakszolgálatnál (ide értve a szakértői bizottsági tevékenységet) történő munkavégzés esetén a vonatkozó követelményrendszer.

A pedagógusok előmeneteli rendszerével kapcsolatos követelményeket, a követelmények teljesítését segítő útmutatókat az Oktatási Hivatal a honlapján teszi közzé.³ Külön útmutató segíti a Pedagógus I. és a Pedagógus II.⁴, a Mesterpedagógus⁵ és a Kutatótanár⁶ fokozatba lépéshez szükséges követelmények áttekintését. A pedagógiai szakszolgálatokban dolgozók számára külön kiegészítő útmutató áll rendelkezésre⁷. A követelmények szakmai tartalmát ezek a dokumentumok tartalmazzák.

A gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés keretében a szakdolgozati értékű portfóliónak az alábbi dokumentumokat kell kötelezően tartalmaznia:

Pedagógus munkakör köznevelési intézményben	Pedagógiai szakszolgálat Fejlesztő nevelés; Konduktív pedagógiai ellátás; Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás; Logopédiai ellátás (szakértői bizottsági vélemény alapján)	Pedagógiai szakszolgálat Szakértői bizottsági tevékenység
♣ szakmai életút értékelése		
• speciális követelmény: a saját továbbképzési terv elkészítése		
♣ a pedagógust foglalkoztató intézmény intézményi környezetének rövid bemutatása		
♣ 1 db egyéni fejlesztési terv ÉS reflexiója		♣ 1 db szakértői bizottsági vélemény ÉS reflexiója
♣ 1 db óra-/foglalkozásterv ÉS reflexiója	♣ 1 db terápiás óraterv ÉS reflexiója	
♣ 1 db hospitálási napló ÉS reflexiója	♣ 1 db speciális dokumentum a dokumentumtípus szabad megválasztásával ÉS reflexiója	♣ 2 db speciális dokumentum a dokumentumtípus szabad megválasztásával ÉS reflexiója
♣ eredetiségnyilatkozat		

³ Az útmutatók elérhetők az alábbi linken: <https://www.oktatas.hu/kiadvanyok>

⁴ Az útmutató készítésének napján érvényes útmutató elérhető itt: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/kiadvanyok/utmutato_a_pedagogusok_minositesi_rendszerben6.pdf

⁵ Az útmutató készítésének napján érvényes útmutató elérhető itt: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/kiadvanyok/Mesterpedagogus_negyedik.pdf

⁶ Az útmutató készítésének napján érvényes útmutató elérhető itt: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/kiadvanyok/KutatoTanar_negyedik.pdf

⁷ Az útmutató készítésének napján érvényes útmutató elérhető itt: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/kiadvanyok/Szakszolgalat_negyedik_jovahagyasra.pdf

A PORTFÓLIÓ KÉSZÍTÉS ÉS VÉDÉS ELJÁRÁSRENDRŐL

1./ A gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés hallgatóinak a személyre szabott követelmény megállapíthatósága érdekében az ELTE moodle rendszerben a szakfelelős által létrehozott kérdőív kitöltésével kell adatokat szolgáltatniuk, két és négy féléves képzés esetében egységesen az első félévben október 15-ig. A kérdőív négy kérdésre terjed ki: a) pedagógus vagy gyógypedagógus munkakörben kíván a jelölt minősülni; b) a pedagógus előmeneteli rendszer mely következő fokozatába lép a soron következő minősítéskor a jelölt; c) a köznevelési intézményrendszer melyik típusára előírt követelményrendszernek kell a jelöltnek megfelelnie; d) a sajátos nevelési igényű gyermekek mely csoportjával vagy csoportjaival foglalkozik a jelölt.

Különleges szabály:

- a) A gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés keretében portfóliót egyszer kell készíteni. Ha a hallgató a második modult azt követően végzi el, hogy az első választott modullal a képzést záróvizsgával befejezte és erről oklevelet kapott, úgy második portfóliót nem kell készítenie.
- b) Ha a hallgató már rendelkezik pedagógus szakvizsgával, és a gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés keretében a 3. és a 4. félévet teljesíti, úgy portfóliót kell készítenie.

2./ A portfólió készítését, azaz a hallgató ezzel összefüggő munkáját a portfólió-mentor segíti. A portfólió-mentor feladata, hogy személyre szabott tájékoztatást adjon a hallgató szempontjából (munkaköréből adódó) releváns követelményekről, a releváns követelményeket tartalmazó, hatályos útmutatóról; tanácsaival és észrevételeivel támogassa a portfólió elkészítésének folyamatát. További feladata, hogy a portfólió benyújtását követően – a releváns jogszabályokban⁸ és az útmutatóban körülírt értékelési szempontrendszer alapján – írásban értékelje a benyújtott portfóliót; vegyen részt a portfólió védésében.

A portfólió-mentort a gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés szakfelelőse jelöli ki a két és négy féléves képzés esetében egységesen az első félévben október 30-ig, elsősorban a gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés és az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógusképző Kar oktatóinak köréből. Erről a gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés szakfelelőse a kijelölést követő 3 munkanapon belül írásban értesíti a hallgatókat és a kari Tanulmányi Hivatalt.

A gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés tanterve előírja a hallgatók számára a képzés 3. félévében a TPSZ-5071 szakdolgozat készítése (15 óra, 0 kredit) és a képzés 4. félévében a TPSZ-5072 szakdolgozat készítése (15 óra, 10 kredit) tanegység teljesítését. A tanegység NEPTUN rendszerben történő meghirdetéséről a Gyógypedagógiai Továbbképző Központ gondoskodik. A vonatkozó tanegységeket a hallgatónak, amennyiben a képzést 2 félév alatt teljesíti a képzés első és második, amennyiben a képzést 4 félév alatt teljesíti a képzés harmadik és negyedik félévében kell felvennie. A Gyógypedagógiai Továbbképző Központ gondoskodik arról, hogy a szakdolgozati kurzushoz rendelje a NEPTUN rendszerben a gyógypedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés szakfelelősét, illetve a kijelölt portfólió mentorokat.

⁸ Lásd erre a fent már megnevezett 326/2013.(VIII.30.) Korm. rendelet

A hallgatók a portfólió fentiek szerint részletezett elemeit a moodle rendszerben, a szakfelelős által erre a célra létrehozott felületen töltik fel április 1-ig. A szakfelelős a portfóliót feltöltő és azt fel nem töltő hallgatókról 3 munkanapon belül értesíti a Tanulmányi Hivatalt. A moodle rendszerbe feltöltött portfóliót egy db fájl formájában, a dokumentumokat sorszámokkal és folyamatos oldalszámozással ellátva, fedlappal és tartalomjegyzékkel kiegészítve kell feltölteni.

3./ Az április 1-jei határidő hosszabbítására a portfólió-mentor egyetértésével a szakdolgozatokra érvényes eljárásrend szerint van lehetőség.

4./ A szakfelelős gondoskodik arról, hogy a moodle rendszerbe feltöltött, jeles vagy jó minősítést kapott portfóliók elektronikus formában átadásra kerüljenek a kari könyvtár részére.

5./ A benyújtott portfóliót a portfólió-mentor ötfokú skálán, illetve szövegesen írásban értékeli a releváns útmutatóban meghatározott szempontok alapján. Az írásos értékelést a hallgató legkésőbb a portfólióvédés előtt öt munkanappal kell, hogy megkapja.

6./ A portfólió védése a záróvizsgától különböző időpontban történik 3 tagú bizottság előtt. A bizottság elnöke a HKR szerinti kritériumoknak megfelelő személy lehet, az egyik tag a portfólió-mentor. A szóbeli védésre külön osztályzatot kell adni. A portfólió végső érdemjegye: az írásbeli értékelés alapján kapott osztályzathoz hozzá kell adni a szóbeli védésre adott osztályzatot, majd az összeg fele – a kerekítés szabályai alapján – adja meg a portfólióra (szakdolgozatra) adott jegyet.

Budapest, 2019. október 8.

dr. Maléth Anett szakmai igazgató és Horváth Péter László szakfelelős